

Jaarverslag
4/5 MEI COMITÉ ALMERE
2023

Je hebt recht op leven, vrijheid en op veiligheid'
Artikel 3 - Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

4/5 mei Comité Almere
Subsidiekenmerk: 22000079 SA
Beschikking : 23000119 SA

INHOUD

1. Voorwoord
2. Bestuur
3. Doelstelling
4. Activiteiten 2023
 - Partners Herdenken en Vieren Almere (breed samenwerkingsverband)
 - Website www.4en5meialmere.nl
 - Anne Frank tentoonstelling 'Laat me mezelf zijn'
 - Erfgoeddragers Almere
 - Dodenherdenking 2023
 - Theatervoorstelling 'Enkeltje Holandija' door Nick Teunissen
5. Financiële verantwoording 2023
6. Activiteiten 2024 en begroting 2024
7. Kasverklaring 2023

VOORWOORD

De activiteiten van het 4/5 mei Comité Almere die in samenwerking met de Gemeente Almere worden georganiseerd, dienen een sociaal-maatschappelijk doel voor de inwoners van Almere en alle andere belangstellenden.

Tijdens de Dodenherdenking in Almere Haven bij het oorlogsmonument 'de Dolfijn' herdenken wij allen – burgers en militairen – die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, in oorlogssituaties en bij vredesoperaties. In 2023 hebben wij aangegeven de slachtoffers van genocides na de 2de WO ook te herdenken. Wij waren hiermee de eerste gemeente in Nederland die dit statement krachtig heeft afgegeven. Meerdere redenen lagen hieraan ten grondslag. Als we de slachtoffers van latere genocides er op 4 mei bij betrekken, kunnen we de boodschap dat het nooit meer mag gebeuren veel krachtiger maken. De oproep tot waakzaam zijn, krijgt dan ook veel meer betekenis. Ook voor jongeren die wij vragen zich in de verhalen van de slachtoffers te verdiepen, is dit beter te begrijpen. Wij doen op die manier een veel logischer beroep op ze en we doen alle slachtoffers en nabestaanden recht. De 2de WO zal hierdoor nooit op de achtergrond raken of 'kleiner' worden, maar krijgt samen met latere genocides juist een veel groter aandachtsgebied.

Vrijheid, vrede, democratie en racisme blijven de belangrijkste doelen om aan te werken. Om de boodschap kracht bij te zetten, hebben wij in 2022 de samenwerking gezocht met de andere organisaties in Almere die zich bezighouden met Herdenken en Vieren. Dit gebeurde op verzoek en onder leiding van interim burgemeester Ank Bijleveld. Inmiddels heeft burgemeester Van der Loo het stokje overgenomen en is er een mooie samenwerking in oprichting tussen het 4/5 mei Comité Almere, het Bos der Onverzettelijken, de Indiëherdenking, Ketikoti Comité 30 juni-1 juli en het Bevrijdingsfestival. Ook hier is de bundeling van krachten en het versterken van de boodschap een belangrijke tool om aandacht te krijgen van een breed publiek. Het is de bedoeling dat het Comité en de partners gaan kijken naar de mogelijkheden voor het organiseren van de Holocaust-herdenking in Almere zodat deze herdenking ook bij ons in Almere speciale aandacht krijgt. In 2023 heeft het Comité een krans gelegd in Amsterdam mede namens Burgemeester en Wethouders van Almere.

In 2025, het jaar dat de bevrijding van ons land 80 jaar geleden is, zal het Comité samen met de partners Herdenken en Vieren activiteiten organiseren.

De Dodenherdenking bij het monument in Almere Haven is de algemene herdenking voor Almere, de herdenking in het Bos der Onverzettelijken is speciaal voor kinderen en verzetsstrijders. Voor het eerst dit jaar was het mogelijk dat de Burgemeester bij beide bijeenkomsten aanwezig was.

Wereldwijde aandacht voor vrede en vrijheid is enorm belangrijk. Het ebt soms weg in ons brein, maar schudt ons weer wakker als er nieuwe conflicten en oorlogen ontstaan. Wij vinden dat dit anders kan door een constante aandacht te hebben voor het probleem.

Samen herdenken draagt bij aan een gevoel van saamhorigheid. Het belang dat gediend wordt, is het besef dat een oorlog als de Tweede Wereldoorlog nooit meer mag voorkomen, dat genocide niet getolereerd mag worden, dat onschuldigen geen slachtoffer mogen worden. **'Iedereen heeft recht op leven, vrijheid en veiligheid'**

BESTUUR

Het bestuur van het 4/5 mei Comité Almere bestaat in 2023 uit het dagelijks bestuur (voorzitter, penningmeester, secretaris) en 2 algemene leden.

In 2023 is het bestuur ruim 20 keer in vergadering bijeen geweest en verder zijn er veel ad-hoc afspraken geweest. Een structureel overleg vond plaats met de afdeling Externe Betrekkingen van de gemeente Almere. De contactpersoon hiervoor is Jacqueline Schat.

Alle activiteiten werden georganiseerd in overleg met de contactpersoon en burgemeester Hein van der Loo.

- Shira Waage, voorzitter en vanaf 1-8-2023 secretaris a.i.
- Rico Letlora, secretaris tot 1-8-2023
- Marco Penninkhof vanaf 1-8-2023 penningmeester
- Chi Nanlohy, penningmeester tot 1-8-2023

- Gerry Baljet v.a. 1-8-2023 algemeen lid
- Kees Tak, algemeen lid

Contactgegevens Bestuur:

Lisztpad 3, 1323 BJ Almere

 06-24912654

@ shira@4en5meicomitealmere.nl

 www.4en5meialmere.nl

Doelstelling

Het 4/5 mei Comité Almere stelt zich ten doel:

- Het jaarlijks faciliteren van de Dodenherdenking op 4 mei voor de inwoners van Almere en belangstellenden daarbuiten
- Brede aandacht voor vrede en vrijheid
- Het vestigen van aandacht op het waarborgen van de mensenrechten en het aandacht geven aan racisme/discriminatie
- Informatievoorziening en educatief-aanbod aan de Almeerse jeugd over bovenstaande onderwerpen
- Story-telling veel aandacht te geven
- Een nauwe samenwerking aan te gaan met de Stichting Bevrijdingsfestival, Indië-herdenking, Stichting het Bos der Onverzettelijken, herdenkingsgroep Short Stirling, Keti Koti en samen in overleg met elkaar de herdenkingen in Almere te monitoren. Voorlopig is de gemeente hiervoor het overkoepelend orgaan. De overleggen zijn pas kortgeleden begonnen en de plannen hiervoor moeten nog handen en voeten krijgen.

Het Comité richt zich met betrekking tot bovenstaande met name op:

- Vervolgingsslachtoffers en alle nabestaanden
- Verzetsstrijders, veteranen en militairen
- Burgers met daarbij een sterke focus op de jeugd

Het Comité tracht haar doel te bereiken met:

- Het geven van voorlichting over vrijheid, mensenrechten, discriminatie en racisme.
- Gezamenlijk herdenken en vieren van onze vrijheid
- Activiteiten met en voor scholieren (educatief)
- Samenwerking bij het ophalen van het bevrijdingsvuur en het overdragen aan de Stichting Bevrijdingsfestival op 5 mei

Activiteiten 2023

In 2023 bestonden de activiteiten uit de volgende onderdelen:

- **Algemene voorbereidingen 2023:**
 - **Jaarlijkse wijzigingen en aankondigingen op www.4en5meialmere.nl en andere Social Media-kanalen**
 - Bijhouden analytics
 - Beantwoorden reacties via website
 - Social media: Facebookprofiel en Instagramaccount bijhouden
 - **Persberichten voor alle activiteiten**
 - Schrijven
 - Versturen
 - Woordvoering en contacten onderhouden met de media (Omroep Flevoland, Easy FM, Omroep Almere, Almere deze Week en andere dagbladen)
 - **Voorbereidingen voor alle activiteiten**
 - Inlezen jaarthema
 - Programma opstellen
 - Afstemming met de burgemeester van Almere
 - Afspraken maken met personen en organisaties die op enige manier medewerking verlenen
 - Contacten onderhouden met het landelijk comité
 - Constant monitoren binnen het netwerk en daarin samenwerking creëren
 - En verder alles wat bij de dagelijkse gang van zaken hoort
 - **Andere activiteiten**
 - Jaarlijkse bijeenkomst Nationaal Comité 4/5 mei
 - Holocaust-herdenking Amsterdam
 - Bijeenkomsten met de genoemde samenwerkende organisaties en elkaars activiteiten bezoeken
 - Schrijven van de visie/Missie voor de komende 5 jaar

Anne Franktentoonstelling 'Laat me mezelf zijn'

De Anne Franktentoonstelling was in 2023 de eerste activiteit. Deze prachtige interactieve tentoonstelling is vanaf 6 april tot einde april te bezichtigen geweest in de Burgerzaal van het Stadhuis. De tentoonstelling gaat over het leven van Anne tijdens de roerige oorlogsjaren, de onderduikperiode, haar deportatie, het verblijf in de concentratiekampen en haar uiteindelijke dood. Er is veel aandacht voor de idealen van Anne die zij ondanks de vreselijke ontberingen, bleef houden. Een citaat: ***“Laat me mezelf zijn, dan ben ik tevreden”, schreef Anne Frank op 11 april 1944 in haar dagboek. Op dat moment zat zij al bijna twee jaar ondergedoken in haar schuilplaats in Amsterdam. De Tweede Wereldoorlog was in volle gang; Nederland was vanaf mei 1940 bezet door Duitsland. Om aan vervolging door de nazi’s te ontkomen, was Anne samen met haar zus en ouders ondergedoken in het Achterhuis, in een leegstaand gedeelte van het bedrijf van haar vader. In het Achterhuis droomde Anne ervan om na de oorlog schrijfster en journaliste te worden. Zij dacht veel na over de oorlog en de wereld om haar heen. In haar dagboek schreef Anne op 15 juli 1944: ‘Dat is het moeilijke in deze tijd: Idealen, dromen, mooie verwachtingen komen nog niet op of ze worden door de gruwelijkste werkelijkheid getroffen en zo totaal verwoest.’***

De tentoonstelling werd zeer druk bezocht.

Erfgoeddragers Almere

Dit jaar is het project ‘de Erfgoeddragers van Almere’ opgestart. In samenwerking met obs het Avontuur zijn wij met 4 leerlingen begonnen: Thijmen van de Grift, Gishandra Esajas , Alex van Sloten, Zahra Husseini. Deze 4 kinderen zijn op 4 mei door burgemeester Hein van der Loo officieel benoemd tot erfgoeddragers van de verhalen die door overlevenden van de 2de WO en de genocides nadien, zijn verteld. Deze verhalen worden gebundeld en bewaard in een daarvoor speciaal gemaakt kistje. Het Erfgoeddragerskistje Almere.

Het eerste verhaal hebben zij op 4 mei tijdens de Dodenherdenking voorgelezen. Het verhaal is geschreven door de vorig jaar overleden Almeerder Henk van Slooten en is gebaseerd op zijn eigen traumatische oorlogsjaren. De kinderen kregen hiervoor een applaus van het aanwezige publiek.

Voor het tweede verhaal spraken zij samen met Ferry en Sonja, 94 en 95 jaar oud. Zij maakten de Nederlands-Indische oorlog mee en vertelden onder andere over hun tijd als kind in de Japanse interneringskampen. Het verhaal werd opgetekend en voorgelezen tijdens de Indië-herdenking op 15 augustus.

Ook dit verhaal wordt goed bewaard in het erfgoeddragers-kistje.

De bedoeling is dat er de komende jaren nog veel meer verhalen bijkomen. Verhalen die nu nog warm kunnen worden doorverteld. Maar ook uitbreiding en verdieping van dit project staat op het programma.

Dodenherdenking 2023

In 2023 was het thema 'Leven met oorlog'. In Almere hebben we veel gedaan aan de bewustwording over wat leven met oorlog nou precies betekent. Welke impact heeft oorlog op een mensenleven? Inspiratie haalden we uit de opgetekende verhalen van bijvoorbeeld Henk van Slooten, de jaarthematekst 'Nieuwsgierigheid naar de ander' en talloze voorbeelden die ons zijn verteld door Bosniërs die de genocide in de 90'er-jaren hebben meegemaakt.

Muzikale intermezzo's werden verzorgd door de Brassband Almere. Nick Teunissen schreef het lied 'Dit nooit meer' hij zong dit lied en het prachtige nummer 'Surrounded by water'. Burgemeester Hein van der Loo hield een toespraak en de ingekorte versie van de jaarthematekst werd voorgelezen. Voorafgaand aan het programma was er de traditionele bijeenkomst in kerkgebouw de Goede Rede gevolgd door de stille tocht naar het monument. De herdenking werd bezocht door circa 1500 belangstellenden, veel meer dan verwacht. Ook de media was breed vertegenwoordigd. NOS, RTL, Omroep Flevoland, Omroep Almere en Almere deze Week. Omroep Almere heeft de herdenking live uitgezonden.

Er werden 18 kransen gelegd.

Theatervoorstelling Enkeltje Holandija

Theatermaker Nick Teunissen vertelt en zingt in deze voorstelling over de impact van de Bosnische genocide op zijn partner en zijn familie in Sarajevo. 'Nick weet de belegering van Sarajevo tijdens de Bosnische oorlog tot een speels en vooral boeiend monument te maken voor de veerkracht van mensen. Hij gebruikt daarvoor de verhalen van zijn partner Ismir, die wist te ontkomen aan de Bosnische genocide en in Nederland terecht kwam.' De voorstelling werd op 3 en op 4 mei gespeeld in theater Corossia. Beide dagen zat de zaal vol. Op 3 mei heeft Omroep Flevoland de gehele voorstelling opgenomen en het op 18 mei maar liefst 11x uitgezonden. De voorstelling werd het publiek aangeboden door het Comité en de Gemeente Almere (nog op speciaal verzoek van ex-burgemeester a.i. Ank Bijleveld).

Financieel verslag 2023

Het afgelopen jaar is er een significante verhoging van de bijdrage vanuit de gemeente ontvangen. Een verhoging die is verleend middels een beschikking voor 5 jaar. Daarvoor werden meer activiteiten gevraagd die we allemaal hebben gerealiseerd.

Vanuit de coronaperiode lagen nog uitgestelde afspraken, die in 2023 zijn genomen. Daarnaast heeft er in 2023 een bestuurswissel plaatsgehad, waarbij de nieuwe penningmeester een professionaliseringsslag heeft ingezet samen met de andere bestuursleden. Er wordt bijvoorbeeld een ANBI-status aangevraagd, de juiste verzekeringen worden afgesloten en boekhoudkundig komt er een versimpeling middels vrijwilligersvergoeding. Helaas is over het boekjaar 2022 een aantal facturen gemist die nu ten laste komen van 2023. Ook is er niet juist gereserveerd volgens de beschikking. Dit alles heeft tot gevolg een grotere uitgave dan de binnengekomen gelden. Dit wordt opgevangen door de reserves van de stichting.

Het bestuur presenteert ook een 5-jarige begroting. Daaruit blijkt dat we het kwaliteits-niveau van 2023 niet kunnen volhouden. Dit vergt keuzes. Dit najaar zal een heroriëntatie plaatshebben op de 4 gestelde doelen van de beschikking, waarbij 'jeugd en vernieuwing' het gedachte-pad is. Ook zal ingestoken worden op 'multimediaal' waardoor een langere aandachtscurve ontstaat voor de gestelde doelen in de beschikking. Verder wordt gepoogd om extra gelden uit het Almeerse bedrijfsleven te halen. Het comité staat open voor keuzes en maatregelen om te komen tot de gestelde doelstellingen.

Samengevat heeft het comité ongeveer 4000 euro meer uitgegeven in 2023 dan begroot, dit komt ten laste van de reserve van de stichting. De komende jaren is te zien, in de meerjarenbegroting, dat er een structureel tekort is van meer dan 5.000 euro. Het is aan de partners om hierin de keuzes te maken. Voor het jaar 2025, wanneer de 80-jaar bevrijding wordt gevierd, is uitgegaan van een bijdrage van het Vfonds. Is er geen sprake van extra inkomsten dan is het kwaliteitsniveau 2023 de absolute max en eigenlijk onhaalbaar vanwege de inzet van de reserves die inmiddels vergeven zijn.

Financiële verantwoording 2023

Activiteiten 2024

“4 mei is krachtig in het momentum, maar we moeten het hele jaar door die kracht uitstralen”

4 mei herdenking faciliteren

- **Dodenherdenking** in Almere Haven. Jaarlijks wordt het programma van de Dodenherdenking samengesteld door het Bestuur. Elk jaar is de burgemeester van Almere aanwezig samen met een gedeputeerde en wethouders, er staan artiesten op het programma, de Erfgoeddragers komen aan het woord en is er muzikale ondersteuning door de Brassband Almere. Voorafgaand aan de herdenking is de stille tocht en een welkom in kerkgebouw de Goede Rede.
- **Concert in theater Corrosia** met zang van diverse Almeerse talenten o.b.v. de Brassband Almere

Informatie en educatie jeugd

- Het project ‘Erfgoeddragers Almere’ wordt verder ontwikkeld. Wij gaan daar in 2024 middelbare scholieren bij betrekken en de Short Sterling en alle gebeurtenissen rond de berging wordt aan het project toegevoegd. De onderwerpen worden uitgebreid met verhalen over het slavernijverleden, de Nederlands-Indië strijd, de oorlog in Bosnië en andere genocides die na de Tweede Wereld-oorlog hebben plaatsgevonden. Om het project extra aandacht te geven zoeken wij de samenwerking met Almeerse media en Omroep Flevoland. Voor het maken van materialen zoals DTP- en drukwerk en audio-opnames is voor 2024 geld vrijgemaakt. Wij gaan hier het hele jaar aan werken en het hoogtepunt ligt in april 2024 voorafgaand aan 4/5 mei.
- Voor scholieren starten wij een project met de kastanjes van de Anne Frankboom.

Brede aandacht voor vrede en vrijheid, mensenrechten, discriminatie en racisme

- Wij geven deze onderwerpen brede aandacht in 2024. In april nodigen wij hiervoor als keynote spreker Generaal Van Uhm uit in Almere. Wij plannen dit event in de maand april voorafgaand aan de Dodenherdenking.
- Een talkshow met EasyFM waar mensen met diverse achtergronden praten over hun ervaring met vrijheidsberoving of beperking.

Algemeen

- **Samenwerking**
In 2024 gaan we de samenwerking met de organisaties die zich in Almere bezighouden met Herdenken en Vieren, verder uitbreiden en samen met de Gemeente en Provincie werken aan de organisatie van het 80-jarig jubileum in 2025.
- **Holocaust-herdenking:** het Comité gaat in januari 2024 gebruikmaken van de uitnodiging om samen met de Gemeente Almere een krans te leggen tijdens de ceremonie in Amsterdam. Plannen voor een Holocaust-herdenking in Almere zijn in de maak.
- **ANBI-status** aanvragen in 2024

label 1

Meerjaren begroting INCLUSIEF BTW	2024	2025 (80 jaar)	2026	2027	2028
BATEN	€ 24.940	€ 35.179	€ 25.927	€ 26.436	€ 26.954
LASTEN					
Vrijwilligers vergoeding	€ 2.440	€ 4.740	€ 2.440	€ 2.440	€ 2.440
Bestuurskosten	€ 2.525	€ 2.700	€ 2.905	€ 2.925	€ 3.970
BESCHIKKING:					
4 mei herdenking faciliteren	€ 8.860	€ 9.500	€ 9.750	€ 9.900	€ 10.600
Brede aandacht voor vrede en vrijheid	€ 9.400	€ 11.400	€ 9.900	€ 9.900	€ 10.750
Aandacht waarborgen mensenrechten, racisme en discriminatie	€ 4.200	€ 4.200	€ 4.200	€ 4.200	€ 4.250
Informatie en Educatie Jeugd Bovenstaande	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	€ 4.400
SUB TOTAAL LASTEN	€ 30.725	€ 35.840	€ 32.495	€ 32.665	€ 36.410
Reservering egalisatie Fonds	€ 479	€ 489	€ 499	€ 509	€ 519
SUB TOTAAL LASTEN	€ 31.204	€ 36.329	€ 32.994	€ 33.174	€ 36.929
SUB TOTAAL LASTEN	€ 31.204	€ 36.329	€ 32.994	€ 33.174	€ 36.929
RESULTAAT BATEN EN LASTEN	-€ 6.264	-€ 1.150	-€ 7.067	-€ 6.738	-€ 9.975

Kasverklaring 2023

De kascontrole vindt later in 2023 plaats en wordt toegevoegd aan dit verslag.

VRJHEID
SPREEKT
NIET VOOR
ZICH

GEEF VRJHEID DOOR